

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 04934-13/2021-ERU

V Jihlavě dne 3. května 2022

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **LESING plus, spol. s r.o.**, se sídlem Chrástecká 2601/5, 301 00 Plzeň, IČ: 491 97 339 (dále též „účastník řízení“), zastoupené [redacted] advokátem, se sídlem [redacted] proti **usnesení** Energetického regulačního úřadu č. j. 04934-7/2021-ERU ze dne 28. července 2021 (sp. zn. OSR-04934/2021-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, zamítl žádost účastníka řízení o nařízení ústního jednání, a proti **rozhodnutí** Energetického regulačního úřadu č. j. 04934-8/2021-ERU ze dne 28. července 2021 (sp. zn. OSR-04934/2021-ERU), kterým Energetický regulační úřad uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 21. října 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [redacted] okres [redacted] v ulici [redacted] u budovy č. p. [redacted] zemní práce v souvislosti se stavbou kanalizace, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu IPE DN 50, za což mu byla uložena pokuta ve výši 41 000 Kč a povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c), odst. 4 a 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Řízení o žádosti účastníka řízení o nařízení ústního jednání ze dne 28. června 2021 se podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavuje a usnesení Energetického regulačního úřadu č. j. 04934-7/2021-ERU ze dne 28. července 2021 (sp. zn. OSR-04934/2021-ERU) se zrušuje.

II. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04934-8/2021-ERU ze dne 28. července 2021 (sp. zn. OSR-04934/2021-ERU) se ve výroku I. mění tak, že se nahrazuje následujícím zněním:

„Obviněný z přestupku, společnost LESING plus, spol. s r.o., se sídlem Chrástecká 2601/5, Východní Předměstí, 301 00 Plzeň, IČ: 491 97 339 (dále jen „účastník řízení“), se uznává

vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl na základě objednávky ze dne 14. října 2019 od společnosti [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] [REDAKCE] IČ: [REDAKCE] dne 21. října 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE] okres [REDAKCE] v ulici [REDAKCE] u budovy č. p. [REDAKCE] prostřednictvím strojního mechanismu s obsluhou (pan [REDAKCE] poskytnutého podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] [REDAKCE] IČ: [REDAKCE] zemní práce v souvislosti se stavbou kanalizace, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50.“

III. Ve zbylé části se rozklad účastníka řízení proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04934-8/2021-ERU ze dne 28. července 2021 (sp. zn. OSR-04934/2021-ERU) zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Správní řízení v prvním stupni

Energetický regulační úřad zahájil dne 14. června 2021 doručením příkazu č. j. 04934-3/2021-ERU ze dne 14. června 2021 na základě podkladů shromážděných ve spise s účastníkem řízení správní řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Uvedeným příkazem byl účastník řízení shledán vinným z přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 41 000 Kč.

Energetický regulační úřad vyšel z výsledků šetření, při němž bylo zjištěno, že zemní práce vedoucí k poškození plynárenského zařízení prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení pan [REDAKCE] zaměstnanec podnikající fyzické osoby s názvem [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] IČ: [REDAKCE] (dále též „subdodavatel“), u kterého účastník řízení tyto zemní práce objednal. Staveniště bylo předáno účastníkovi řízení společností [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČ: [REDAKCE] (dále též „objednatel“), která si u účastníka řízení objednala provedení stavby kanalizace v ulici [REDAKCE]. K žádosti objednatele bylo dne 4. října 2019 správcem plynárenského zařízení vydáno stanovisko k existenci plynárenského zařízení a taktéž k jeho žádosti došlo dne 11. října 2019 společností GasNet Služby, s.r.o. (tehdy „GridServices, s.r.o.“) k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu s platností 2 měsíce. V rámci předání staveniště objednatel doporučil účastníkovi řízení polohu zařízení znovu vytyčit, k čemuž nedošlo. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 755 m³ plynu do ovzduší za dobu 30 minut, přičemž byla přerušena dodávka plynu 6 konečným zákazníkům. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny.

Dne 15. června 2021 podal účastník řízení proti příkazu č. j. 04934-3/2021-ERU ze dne 14. června 2021 odpor, kterým byl předmětný příkaz zrušen. V odporu účastník řízení uvedl, že se účastník řízení přestupku nedopustil, jednání pana [REDAKCE] mu není přičitatelné. Tím, že si účastník řízení najal na zemní práce subdodavatele jako profesionála, nemohl samotné spáchání přestupku nijak ovlivnit, je v tomto směru zproštěn odpovědnosti za přestupek podle § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Dále

uvedl svoje výtky vůči odůvodnění přitěžujících a polehčujících okolností, a konečně uvedl, že vůči panu [REDAKCE] tj. stavbyvedoucímu účastníka řízení, bylo podmíněně zastaveno trestní stíhání za přečin poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení, tudíž je příkaz v rozporu se zásadou zákazu dvojího trestání. Účastník řízení navrhl řízení o přestupku zastavit.

Účastník řízení byl dne 21. června 2021 vyrozuměn o pokračování správního řízení, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání. Zároveň účastníkovi řízení správní orgán poskytl možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. V reakci na toto vyrozumění účastník řízení dne 28. června 2021 požádal o nařízení ústního jednání.

II. Napadené usnesení

Usnesením č. j. 04934-7/2021-ERU ze dne 28. července 2021 Energetický regulační úřad podle § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky zamítl žádost účastníka řízení ze dne 28. června 2021 o nařízení ústního jednání.

Správní orgán neshledal nařízení ústního jednání v dané věci za účelné, jelikož nebylo objektivně nezbytné k uplatnění práv účastníka řízení, když účastník řízení může veškerá svá práva stejně účinně uplatnit v rámci písemného vyjádření. Správní orgán zároveň neshledal žádné důvody, které by odůvodňovaly nezbytnost nařízení ústního jednání i bez návrhu obviněného z přestupku za účelem zjištění stavu věci.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 04934-8/2021-ERU ze dne 28. července 2021 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 21. října 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE] okres [REDAKCE] v ulici [REDAKCE] u budovy č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti se stavbou kanalizace, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50, za což mu bylo uložena pokuta ve výši 41 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč.

Energetický regulační úřad vyšel při zjišťování skutkového stavu především z podkladů obsažených ve spise šetření sp. zn. 09756/2020-ERU, přičemž lze shrnout, že skutkové závěry odpovídají zjištěním popsáním v příkazu. Prvostupňový orgán dospěl k závěru, že jednání naplňující znaky skutkové podstaty tohoto přestupku je přiřitatelné účastníkovi řízení, neboť účastník řízení si najal subdodavatele [REDAKCE], jehož zaměstnanec prováděl zemní práce, v jejichž důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení přitom subdodavateli nepředal staveniště a jeho zaměstnanec, stavbyvedoucí [REDAKCE] koordinoval průběh stavby. Byla naplněna materiální stránka přestupku, shledáno nebylo ani naplnění liberačních důvodů. Původně sice bylo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení na základě žádosti objednatele, které bylo v době poškození plynárenského zařízení platné, nicméně účastníkovi řízení bylo objednatelem v rámci předání staveniště doporučeno provést převytyčení sítí z důvodu frézování.

Při odůvodnění výše uloženého trestu shledal jako okolnost zvyšující závažnost přestupku, že byl poškozen středotlaký plynovod, tedy energetické zařízení většího významu, a dále že došlo k úniku 755 m³ plynu a k přerušení dodávky plynu 6 konečným zákazníkům.

Naopak ke skutečnosti, že účastník řízení nevytyčil plynárenské zařízení, jako k přitěžující okolnosti nepřihlížel, neboť platné bylo vytyčení provedené objednatelem. Jako přitěžující okolnost vyhodnotil správní orgán skutečnost, že zemní práce byly prováděny strojně. Naopak jako polehčující okolnost vyhodnotil uhrazení škody vzniklé poškozením plynárenského zařízení, neoznačení plynárenského zařízení pískovým obsypem a výstražnou fólií, a konečně to, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Prvostupňový orgán přihlédl k osobním a majetkovým poměrům účastníka řízení, s tím, že ukládanou pokutu nepovažuje za likvidační.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti usnesení Energetického regulačního úřadu č. j. 04934-7/2021-ERU ze dne 28. července 2021 a proti rozhodnutí č. j. 04934-8/2021-ERU ze dne 28. července 2021, která byla účastníkovi řízení doručena téhož dne, podal účastník řízení dne 9. srpna 2021 rozklad.

Podle účastníka řízení je napadené usnesení nepřezkoumatelné. Z argumentace prvostupňového orgánu lze vyvodit, že § 80 zákona o odpovědnosti za přestupky je v podstatě nadbytečným ustanovením. Energetický regulační úřad žádost účastníka řízení zamítl jakýmsi „formulářovým rozhodnutím“ bez jakéhokoliv objektivního a přesného zdůvodnění, zásadním způsobem tak zasáhl do jeho ústavou zaručených práv na obhajobu a ústní jednání ve věci.

K napadenému rozhodnutí účastník řízení uvedl několik námitek. Právní posouzení skutku je chybné a neúplné, přičitatelnost jednání [REDAKCE] byla odůvodněna na základě bizarní konstrukce, že pokud nedošlo k předání staveniště na subdodavatele, tak nemohlo dojít k přesunu odpovědnosti z účastníka řízení. Celé právní posouzení skutku stojí na neprokázaných skutečnostech a domněnkách, neboť nebylo prokázáno ani nepředání staveniště, ani skutečnost, že by stavbyvedoucí, zaměstnanec účastníka řízení, dal pokyn subdodavateli či jeho zaměstnanci, aby na místě, kde došlo k přerušení plynu, kopal výkop.

Energetický regulační úřad podle názoru účastníka ani dostatečně neodůvodnil materiální stránku přestupku, porušení nevýznamného potrubí nepovažuje účastník řízení za nijak škodlivé, když nebyly ohroženy ani lidské životy, ani majetek, jen se snížil komfort 6 domácností, kterým po zanedbatelnou dobu nebyl dodáván plyn. Výkop prováděl zaměstnanec subdodavatele, účastník řízení neměl povinnost na jeho práci dohlížet, zcela bez důkazů je v tomto ohledu tvrzení, že se tento zaměstnanec měl řídit pokyny stavbyvedoucího, zaměstnance účastníka řízení.

Prvostupňový orgán plynovod označil za zařízení většího významu, což ale není termín zákonem definovaný, vymyslel si je pro své potřeby správní orgán, proto jím není možné argumentovat při hodnocení okolností zvyšující závažnost přestupku. Správní orgán porušil zákaz dvojího trestání, neboť usnesením Okresního státního zastupitelství byl podmíněným zastavením trestního řízení potrestán zaměstnanec účastníka řízení (stavbyvedoucí). Účastník řízení je rovněž přesvědčen, že je třeba zohlednit liberační důvody. Účastník řízení si na práce spojené s výkopem zeminy najal profesionála, pana [REDAKCE] tím udělal vše, co bylo v jeho silách, aby přestupku zabránil.

Podle účastníka řízení se Energetický regulační úřad vůči účastníkovi řízení dopouští šikanozního přístupu, a proto namítl podjatost správního orgánu.

Účastník řízení s ohledem na uvedené navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a řízení zastaveno, neboť přestupek nespáchal obviněný a také proto, že o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto orgánem činným v trestním řízení. Dále navrhuje zrušení napadeného usnesení.

V. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada Energetického regulačního úřadu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po přezkoumání napadeného procesního usnesení i meritorního rozhodnutí Rada dospěla k závěru, že tato rozhodnutí byla vydána v souladu s právními předpisy, Energetický regulační úřad zjistil skutkový stav v rozsahu, který byl nezbytný pro vydání rozhodnutí, a Rada se rovněž ztotožňuje s právním hodnocením provedeným prvostupňovým správním orgánem, byť některé stěžejní otázky pro posouzení odpovědnosti účastníka řízení (především otázky přičitatelnosti) jsou v jeho odůvodnění uvedeny velice stručně. Rada však toto nepovažuje za vadu mající vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, když úvahy prvostupňového orgánu lze přezkoumat a lze je doplnit na druhém stupni, aniž by byla porušena zásada dvojinstančnosti.

Rozhodnutí o rozkladu proti usnesení:

Účastník řízení odůvodnění napadeného usnesení označil za bizarní a nepřezkoumatelné, na základě úvah správního orgánu by ustanovení § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky muselo být nadbytečné. Přezíravým postojem správního orgánu bez patřičného odůvodnění mělo být zasaženo do ústavně zaručeného práva na obhajobu.

Rada primárně uvádí, že řízení o přestupku podle zákona o odpovědnosti za přestupky je na rozdíl od soudního procesu ovládáno zásadou písemnosti, viz § 15 správního řádu. Z úpravy obsažené v § 80 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že nařízení ústního jednání je obecně fakultativní (odstavec 1), obligatorní nařízení ústního jednání je spojeno s žádostí obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv, z moci úřední pak v případě nezbytnosti pro zjištění stavu věci (odstavec 2). Právě skutečnost, že nezbytnost uplatnění práv obviněného z přestupku je zákonným kritériem obligatorního nařízení ústního jednání k žádosti obviněného, účastník řízení při formulování svých námitek zcela opominul.

V žádosti o nařízení ústního jednání ze dne 28. června 2021 účastník řízení svůj požadavek odůvodnil velmi obecně formulovanými důvody, a to nezohledněním veškerých podkladů, nepřihlédnutím k dosavadní rozhodovací praxi v obdobných případech, nedostatečným vysvětlením dosavadního postupu správního orgánu, postupem v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, předčasným závěrem správního orgánu o dostatečnosti podkladů pro vydání rozhodnutí ve věci, porušením zásady *ne bis in idem*. Všechny tyto skutečnosti měly být dle účastníka řízení řešeny během ústního jednání, aby měl účastník řízení možnost reagovat na názor správního orgánu a hájit svá stanoviska. Rovněž v rozkladu účastník řízení uvedl, že v rámci ústního jednání bylo možné vyjasnit některá dosud

neověřená fakta a především dezinterpretace Energetického regulačního úřadu ohledně událostí, které byly přímo spojeny s přerušением plynárenského zařízení. Z těchto vyjádření nevyplývá nic konkrétního, žádný konkrétní návrh, ze kterého by se podávala nezbytnost nařídit ústní jednání (např. návrh na výslech svědka). Obecné poukazování na dezinterpretace ze strany správního orgánu je účelové, vyjadřuje spíše nahlížení účastníka na správní orgán, těžko z něj může vyplývat jakákoli potřeba ústního jednání.

Pokud účastník řízení vyvozuje, že správní orgán fakticky z § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vytváří nadbytečné ustanovení a že je tím zasahováno do „ústavou zaručených práv na obhajobu a ústní jednání ve věci“, pak Rada zdůrazňuje, že právo obviněného vyjádřit se k obvinění se může realizovat i mimo rámec ústního jednání, což platí i pro posuzovaný případ. V daném případě ústní jednání nebylo nezbytné k uplatnění práv účastníka řízení, např. neměly probíhat výslechy svědků či znalců, při kterých by účastníkovi řízení muselo být umožněno klást otázky, svá práva účastník řízení mohl plnohodnotně uplatňovat prostřednictvím svých písemných vyjádření.

Úvahy obsažené v napadeném usnesení jsou přezkoumatelné a učiněné závěry zcela odpovídající. Rada se zcela ztotožňuje se závěrem, že nařízení ústního jednání v dané věci není účelné, tento úkon by neměl v řízení žádný význam a nepřispěl by ke splnění účelu správního řízení. Správní orgán tedy postupoval procesně správně.

S ohledem na vydání meritorního rozhodnutí však Rada konstatuje, že posuzování zákonnosti napadeného usnesení spadá do rámce posuzování správnosti procesního postupu v řízení, v němž bylo vydáno meritorní rozhodnutí. Ať už na základě zamítnutí rozkladu, nebo jeho vyhovění nemůže mít tato skutečnost vliv na procesní úkon, který předcházela vydání napadeného meritorního rozhodnutí, a to např. ve smyslu nařízení jeho provedení (zde ústní jednání). Nesprávný procesní postup spočívající v nenařízení ústního jednání v rozporu se zákonem by se musel projevit toliko ve zrušení meritorního rozhodnutí. Z tohoto důvodu se žádost o nařízení ústního jednání ze dne 28. června 2021 stala zjevně bezpředmětnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, což odůvodňuje zastavení řízení o této žádosti. Podle § 90 odst. 4 správního řádu je pak nutné v souvislosti se zastavením správního řízení rozhodnout i o zrušení napadeného usnesení.

Rozhodnutí o rozkladu proti rozhodnutí:

Účastník řízení se ohrazuje proti posouzení skutku, které s ohledem na skutková zjištění považuje za chybné a neúplné. Námitka směřuje především k otázce přičitatelnosti jednání účastníkovi řízení. Podle účastníka řízení může být za spáchání přestupku odpovědný jedině subdodavatel.

Rada k této námitce uvádí, že závěry ohledně přičitatelnosti právního jednání účastníkovi řízení v napadeném rozhodnutí jsou správné, byť samotné odůvodnění vztahující se k této stěžejní otázce je třeba doplnit. V rámci napadeného rozhodnutí totiž nejsou dostatečně rozvedeny všechny stěžejní úvahy, které správní orgán vedly k závěru o přičitatelnosti jednání fyzické osoby vůči účastníkovi řízení.

V posuzovaném případě bylo zjištěno, že zemní práce byly prováděny v souvislosti se stavbou kanalizace, kterou si u účastníka řízení objednal objednatel [REDAKCE]. Zemní práce, v jejichž důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl [REDAKCE] jako zaměstnanec subdodavatele (podnikající fyzické osoby [REDAKCE]).

a to na základě objednávky, kterou vůči subdodavateli učinil účastník řízení. Přičitatelnost jednání účastníkovi řízení prvostupňový orgán vyvodil ze skutečnosti, že účastník řízení subdodavateli nepředal staveniště a že průběh stavby koordinoval zaměstnanec účastníka řízení (stavbyvedoucí ██████████). Toto odůvodnění je sice co do podstaty správné, nicméně velmi strohé. Odůvodnění je založeno spíše na citaci aplikovatelných právních předpisů a úvahy správního orgánu nejsou komplexní. Především není zcela zřejmé, na základě jakých skutkových zjištění správní orgán učinil závěry o nepředání staveniště a koordinování průběhu stavby zaměstnance účastníka řízení, stejně jako nejsou zcela zřejmé úvahy prvostupňového orgánu, proč tyto skutečnosti zakládají přičitatelnost jednání účastníkovi řízení.

Podle § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby. Podle odstavce 2 písm. d) téhož ustanovení potom platí, že za osobu jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby. Ve smyslu citovaných ustanovení se právnická osoba stává pachatelem přestupku, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo a) jednáním fyzických osob jednajících za právnickou osobu, přičemž to jednání je přičitatelné právnické osobě, b) tato fyzická osoba porušila povinnost uloženou právnické osobě a c) k porušení právní povinnosti došlo při činnosti právnické osoby nebo v přímé souvislosti s ní nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 téhož zákona. V § 68 odst. 3 energetického zákona je uvedeno, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Uvedené ustanovení zákona tak představuje kategorický zákaz provádět činnosti, které by byly způsobilé poškodit plynárenskou soustavu, nebo omezit či ohrozit její spolehlivost a bezpečnost provozu, a dále zákaz poškodit energetická zařízení při provádění činností v ochranném pásmu i mimo ně.

Zásadní otázkou v tomto směru je, zda je jednání fyzické osoby (pana ██████████ jako zaměstnance subdodavatele), které naplnilo znaky skutkové podstaty přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, přičitatelné účastníkovi řízení. Institut přičítání obecně znamená, že jedná určitá fyzická osoba, avšak její jednání se přičítá někomu jinému, zde právnické osobě. V § 20 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je obsažen taxativní výčet osob, jejichž jednání může být přičitatelné právnické osobě. Prvostupňový orgán uvedl, že fyzická osoba v tomto případě jednala jako fyzická osoba podle § 20 odst. 2 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky, tj. jako fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby. K tomu je však vhodné doplnit, že takto vymezený okruh fyzických osob se do značné míry prolíná s § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky, které za přičitatelné určuje

jednání fyzický osob, kterou právnická osoba používá při své činnosti. Fyzická osoba přitom za právnickou osobu může jednat především na základě smlouvy, což se stalo v posuzovaném případě. Doložena sice byla pouze objednávka č. [REDAKCE] ze dne 15. října 2019, ze které vyplývá, že účastník řízení objednal u subdodavatele „*bagr kol. otoč.*“, nicméně vzhledem k tomu, že následně k činnosti spočívající v zemních pracích za pomoci bagru zaměstnancem subdodavatele došlo, je evidentní, že smlouva, jejímž předmětem bylo provedení zemních prací, byla uzavřena (ať už jakoukoli formou). Druh právního vztahu mezi osobou právnickou a osobou „použitou“ přitom není podstatný. Zásadní je skutečnost, že „použité“ osoby nejednají vlastním jménem a na vlastní riziko, ale vědomě provádí činnost pro právnickou osobu, podle jejích příkazů a pokynů, popř. v jejím zájmu (srov. Prášková, H. *Nové přestupkové právo*. nakl. Leges, Praha 2017, s. 144). V tomto smyslu tedy zaměstnanec subdodavatele prováděl pro účastníka řízení zemní práce, a to v rámci činnosti, kterou pro objednatele vlastním jménem a na vlastní odpovědnost prováděl účastník řízení (konkrétně si objednatel u účastníka řízení objednal provedení kanalizace, s touto činností zemní práce nedílně souvisí).

Ze zápisu o převzetí staveniště ze dne 15. října 2019 vyplynulo, že si účastník řízení od objednatele převzal staveniště. Dále nebylo zjištěno, že by došlo k dalšímu předání staveniště subdodavatel. Ze stavebního deníku, do něhož denně zapisoval údaje zaměstnanec účastníka řízení ([REDAKCE] stavbyvedoucí), ostatně skutečně vyplývá, že k převzetí staveniště došlo dne 15. října 2019, zápis o tom, že by v tomto směru došlo k dalším změnám, obsažen není, tedy zjištěné skutečnosti vedou jednoznačně závěru, že staveniště bylo předáno pouze vůči účastníkovi řízení ze strany objednatele.

V posuzované věci prvostupňový orgán správně odkázal na úpravu nařízení č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“). Podle § 3 písm. b) tohoto nařízení zhotovitel zajistí vytyčení tras technické infrastruktury. Za zhotovitele se v souladu s § 3 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, považuje zaměstnavatel, který provádí stavbu nebo se na jejím provádění podílí jako zhotovitel stavebních, montážních, stavebně montážních, bouracích nebo udržovacích prací bez ohledu na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály, konstrukce, účel jejich využití a dobu jejich trvání. Rada na základě této definice účastníka řízení považuje jednoznačně za zhotovitele, který se na provádění stavby podílel, nicméně v tomto případě vytyčení podzemních sítí zajistil objednatel, který o vytyčení účastníka řízení informoval při předání staveniště s doporučením sítě převyčít.

Zároveň plyne z § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., že za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti. Není-li tedy splněna podmínka, že je staveniště předáno zhotoviteli, nemůže tento odpovídat za plnění povinností stanovených nařízením. V daném případě to byl účastník řízení, kterému bylo staveniště předáno objednatelem, naopak nebylo zjištěno, že by došlo k dalšímu předání.

Pro posouzení odpovědnosti účastníka řízení, resp. přičitatelnosti činnosti pana [REDAKCE] účastníkovi řízení, jsou podle názoru Rady relevantní i následující právní předpisy. Z ustanovení § 160 odst. 2 zákona č. 183/2006, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyplývá, že zhotovitel stavby je povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů. Podrobnosti týkající se zajištění bezpečnosti práce jsou stanoveny již uvedeným zákonem o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Ten dopadá nejen na pracovněprávní vztahy, ale v souladu s ustanovením § 12 uvedeného zákona i na právní vztahy týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy. Ustanovení § 12 písm. d) tohoto zákona konkrétně stanoví, že jde-li o fyzickou nebo právnickou osobu, která je zadavatelem stavby nebo jejím zhotovitelem, popřípadě se na zhotovení stavby podílí, vztahují se na právní vztahy týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i ustanovení § 2 až 11 tohoto zákona, a to s přihlédnutím k podmínkám vykonávané činnosti nebo poskytování služeb a jejich rozsahu.

V souladu s § 3 odst. 2 písm. q) citovaného zákona je zhotovitel povinen dodržovat požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích stanovených prováděcím právním předpisem. Z § 2 odst. 1 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. mj. vyplývá, že zhotovitel při uspořádání staveniště dbá, aby byly dodrženy požadavky na pracoviště stanovené v příloze č. 1 tohoto nařízení. Ustanovení § 3 téhož nařízení dále stanoví, že zhotovitel zajistí, aby při provozu a používání strojů a technických zařízení na staveništi byly kromě požadavků zvláštních předpisů dodržovány i požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci stanovené v příloze č. 2 k tomuto nařízení, a v případě že se na staveništi plánují nebo provádějí zemní práce, zajistí, aby byly splněny požadavky na organizaci práce a pracovní postupy stanovené v příloze č. 3 k tomuto nařízení. Bod I. 5. přílohy č. 1 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. uvádí, že před zahájením prací v ochranných pásmech vedení, staveb nebo zařízení technického vybavení provede zhotovitel odpovídající opatření ke splnění podmínek stanovených provozovateli těchto vedení, staveb nebo zařízení, a během provádění prací je dodržuje. Bod I. 1. přílohy č. 2 nařízení č. 591/2006 Sb. stanoví, že před použitím stroje zhotovitel seznámí obsluhu s místními provozními a pracovními podmínkami majícími vliv na bezpečnost práce, jimiž jsou zejména únosnost půdy, přejezdů a mostů, sklony pojezdové roviny, uložení podzemních vedení technického vybavení, popřípadě jiných podzemních překážek, umístění nadzemních vedení a překážek. Bod II. 5. přílohy č. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. stanoví, že s druhy vedení technického vybavení, jejich trasami popřípadě hloubkou uložení v obvodu staveniště, s jejich ochrannými pásmy a podmínkami provádění zemních prací v těchto pásmech musí být před zahájením prací prokazatelně seznámeny obsluhy strojů a ostatní fyzické osoby, které budou zemní práce provádět. Bod IV. 3. přílohy č. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. stanoví, že v ochranných pásmech vedení, popřípadě staveb nebo zařízení technického vybavení, lze provádět výkopové práce pouze při dodržení podmínek stanovených jejich vlastníky nebo provozovateli podle zvláštního právního předpisu, přičemž zhotovitel přijme, v souladu s těmito podmínkami, nezbytná opatření zabraňující nebezpečnému přiblížení fyzických osob nebo strojů k těmto vedením, popřípadě stavbám nebo zařízením.

Z výše uvedeného vyplývá, že nařízení vlády č. 591/2006 Sb. kromě nutnosti uspořádání staveniště stanoví mj. i požadavky, které musí být ze strany zhotovitele stavby dodržovány, a to jak před začátkem výkopových prací, tak i v jejich průběhu. Rada se v této souvislosti ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně, že pro posouzení odpovědnosti účastníka řízení za přestupky je důležitá skutečnost, že to byl právě účastník řízení, kterému bylo staveniště předáno, přičemž účastník řízení toto staveniště žádnému dalšímu subjektu již dále nepředal. Byl to tedy účastník řízení, kdo byl odpovědný nejen za uspořádání staveniště, ale také za dodržování podmínek obsažených ve stanovisku provozovatele plynárenského zařízení a za činnost dalších osob na stavbě se podílejících. V rámci protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 11. října 2019 je jednoznačně uvedeno: „*Veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně – u NTL, STL PZ, EZ 1 m, u VTL PZ 4 m na každou stranu. Práce v bezprostřední blízkosti PZ, EZ provádět tak, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny PE potrubí. Jakékoliv nejasnosti v průběhu prací v blízkosti plynovodu konzultujte s GridServices, s.r.o. (...)*“. Z výše citovaných ustanovení jednoznačně vyplývá, že účastník řízení byl tím, kdo odpovídal za to, že další osoby na stavbě se podílející budou informováni o stanoviscích provozovatele plynárenských zařízení i o poloze těchto zařízení.

Pokud tedy na staveništi, které převzal účastník řízení, vykonávaly činnost jiné osoby, a to nikoliv svévolně či bez vědomí účastníka řízení, ale tato činnost byla výsledkem výkonu jeho podnikatelské činnosti, je nutno hledět na tyto osoby ve smyslu § 20 odst. 2 písm. d) či e) zákona o odpovědnosti za přestupky jako na osoby, jejichž jednání je přičitatelné právě účastníkovi řízení. Podle názoru Rady tak za veškerou prováděnou činnost odpovídá účastník řízení jako subjekt, který převzal staveniště. Je tedy odpovědností účastníka řízení, aby v okamžiku provádění stavebních prací jím samotným či prostřednictvím dalších osob byl sám obeznámen s existencí a polohou technické infrastruktury na dotčeném staveništi a o její existenci a poloze tyto další osoby informoval.

Správně prvostupňový orgán poukazoval i na to, že stavbyvedoucí koordinoval průběh stavby. Ze stavebního deníku vyplývá, že na stavbě byl každý den přítomen [REDAKCE] jako stavbyvedoucí. Stavbyvedoucí je podle § 134 odst. 2 stavebního zákona osobou, která zabezpečuje odborné provádění stavby, a mezi její povinnosti podle § 153 odst. 1 stavebního zákona patří mimo jiné zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce, zajistit řádné uspořádání staveniště a provoz na něm, zajistit vytyčení tras technické infrastruktury v místě jejich střetu se stavbou. Stavbyvedoucí je tak osobou odpovědnou za řízení procesu provádění stavby, přičemž jmenované povinnosti jsou ukládány s cílem ochránit potencionálně dotčenou technickou infrastrukturu. Z uvedeného je tak evidentní, že stavbyvedoucí coby zaměstnanec účastníka řízení byl osobou, která byla přímo odpovědná za průběh prací, které tedy logicky musel koordinovat, a to i vůči osobám, které nebyly zaměstnanci účastníka řízení, nýbrž ke všem osobám vykonávajícím na staveništi práce.

Pokud účastník řízení uvádí, že bez důkazů je tvrzení, že by [REDAKCE] jako zaměstnanec účastníka řízení udělil přímo pokyn [REDAKCE] aby zemní práce prováděl v místě, kde došlo k poškození plynárenského zařízení, pak je nutno oponovat, že tato skutečnost není pro potřeby posouzení věci rozhodná. Jak již bylo zmíněno, stavbyvedoucí účastníka řízení je zodpovědný za průběh provádění stavby, musí tedy zajistit to, že zemní práce budou prováděny takovým způsobem, že nedojde k poškození inženýrských sítí. Nicméně

v obecné rovině skutečnost, že stavbyvedoucí [REDACTED] zadal provádění výkopových prací [REDACTED] vyplývá z výrokové části usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání č. j. [REDACTED] ze dne 5. srpna 2020, přičemž je v odůvodnění zvláště uvedeno, že se stavbyvedoucí k trestné činnosti, jež je mu kladena za vinu, ve své výpovědi zcela doznal.

Rada tudíž s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti uzavírá, že jednání [REDACTED] [REDACTED] jako zaměstnance subdodavatele, je přičitatelné účastníkovi řízení. Posouzení odpovědnosti [REDACTED] za spáchaný přestupek ve smyslu § 20 odst. 7 zákona o odpovědnosti za přestupky tím není nikterak dotčeno.

Účastník řízení dále namítá nepřezkoumatelnost, nepodloženost a nevěrohodnost závěrů ohledně materiální stránky přestupku. Konkrétně uvedl, že bylo porušeno nevýznamné potrubí a na dobu čtyř hodin byla šesti domácnostem přerušena dodávka plynu. Podle účastníka řízení šlo jen o snížení komfortu po nezanedbatelnou dobu, nedošlo k ohrožení lidských životů ani poškození majetku v domácnostech.

Rada této námitce nemůže přisvědčit, argumentace účastníka řízení představuje evidentní bagatelizaci činu, přičemž spojovat společenskou škodlivost přestupku pouze s ohrožením lidských životů či ohrožením majetku v domácnostech, lze označit za argumentaci značně přemrštěnou. Podobné úvahy jsou nepřijatelné, účastník řízení si evidentně neuvědomuje, že objektem přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, tedy zájmem chráněným zákonem, je bezpečné a spolehlivé provozování plynárenských zařízení. Omezení provozu plynárenského zařízení jeho poškozením v důsledku porušení zákazu podle § 68 odst. 3 energetického zákona je následkem přestupku, a z pohledu kvalifikace posuzovaného skutku je jednoznačné, že k naplnění skutkové podstaty přestupku došlo. Již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň nebezpečnosti (společenské škodlivosti) vyšší než nepatrný. Materiální korektiv je zásadní při posuzování hraničních případů, kdy by formalistická aplikace znaků přestupku mohla být nepřiměřená a nespravedlivá. Muselo by se tedy jednat o bagatelní přestupek, jehož závažnost by byla zcela nepatrná či jeho následky zcela bezvýznamné. K takovému závěru však v daném případě dospět nelze, únik 755 m³ plynu a přerušeni dodávky 6 odběratelům po dobu více jak 4 hodin rozhodně nelze považovat za zanedbatelný. Zmínka o pouhém snížení komfortu je účelová a oportunistická, neboť pokud by byly dodrženy všechny povinnosti, nebyl by plynovod poškozen a odběratelům by byl plyn řádně dodáván. Nutno konstatovat, že při práci s plynárenskými zařízeními si ostatně i ohrožení majetku či života lze představit.

Konkrétní společenská škodlivost se v tomto případě zcela jistě pohybuje v mezích společenské škodlivosti typové, přestupek byl spáchán, určení konkrétní materiální stránky se má projevit při výměře správního trestu, k čemuž dle odůvodnění napadeného rozhodnutí správní orgán přistoupil.

Podle účastníka řízení dále Energetický regulační úřad nesprávně vyhodnotil otázky spojené s odpovědností za přestupek. Účastník řízení dle svého názoru učinil vše, co bylo v jeho silách, aby zabránil spáchání přestupku, tedy si najal subdodavatele - profesionála [REDACTED]

Ani v této námitce Rada nemůže účastníkovi řízení přisvědčit. Liberační důvody, které vedou ke zproštění odpovědnosti za přestupek, jsou vymezeny v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky. Podle odstavce 1 platí, že právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže

prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Podle odstavce 2 potom platí, že právnická osoba se nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Jak již bylo opakovaně uváděno, podle skutkových zjištění byla dne 11. října 2019 vytyčena poloha plynárenského zařízení v terénu s platností dvou měsíců. Toto vytyčení bylo realizováno na žádost objednatele (společnosti [REDAKCE]). K poškození plynovodu došlo z důvodu, že po frézování silnice na povrchu již nebylo patrné vytyčení sítí (viz výroková část usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání [REDAKCE]), přitom ze zápisu o převzetí staveniště ze dne 15. října 2019 bylo patrné, že objednatel účastníkovi řízení doporučil, aby došlo k novému vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu („*zhotovitel doporučuje dodavateli převytyčit sítě na Lesing*“). Nelze se proto ztotožnit s účastníkem řízení, že udělal vše, co bylo v jeho silách tím, že si na práce spojené s výkopem zeminy najal subdodavatele coby profesionála. Jak již bylo odůvodněno výše, jednání [REDAKCE] jako zaměstnance subdodavatele je přičitatelné účastníkovi řízení. Přes doporučení objednatele nedošlo k převytyčení sítí, a právě tato skutečnost vedla ke spáchání přestupku, byť mu bylo možno předejít velmi jednoduše. Ostatně i v tomto ohledu lze poukázat na výrokovou část pravomocného usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání stavbyvedoucího [REDAKCE] [REDAKCE] „*skutek spočívající v tom, že dne 21. 10. 2019 jako stavbyvedoucí ... při provádění stavebních prací ... zadal provádění výkopových prací v této ulici [REDAKCE] ..., kde byla pro tyto účely na předtím vyfrézované silnici vyznačená trasa, kudy má [REDAKCE] s bagrem kopat, aniž by tohoto bagristu přímo na stavbě poučil o umístění plynového zařízení v tomto místě, se kterým se navíc ani sám neseznámil z důvodu, že při převzetí staveniště společností Lesing, spol. s r.o., od společnosti [REDAKCE] neobdržel potřebné podklady, kdy tak nezjistil, že předtím vytyčené rozmístění inženýrských sítí bylo poškozeno frézováním živého povrchu silnice a v důsledku toho pak nezajistil znovuvytyčení inženýrských sítí dle doporučení v rámci předání stavby, což mělo za následek překopnutí plynového potrubí u domu ... pracovníkem ovládajícím bagr ... a v jeho důsledku únik zemního plynu ...*“.

Účastník řízení namítá, že není zřejmé, z čeho prvostupňový orgán dovodil, že došlo k poškození potrubí, které lze označit za „zařízení většího významu“. Podle účastníka řízení není tento termín nijak definován zákonem, správní orgán si jej „vymyslel pro své potřeby“, proto není možné argumentovat při hodnocení okolností zvyšující závažnost přestupku.

Ani v této námitce Rada nemůže účastníkovi řízení přisvědčit. Co do podstaty je argumentace absencí legální definice zařízení většího významu pro potřeby správního trestání absurdní. Správní orgán hodnotil poškozené zařízení v rámci posuzování povahy a závažnosti přestupku, a to pro účely řádné výměry trestu. Toto posuzování je spojeno se správním uvážením, které sice nemůže být zcela volnou úvahou, potažmo libovůlí, na druhou stranu však je vyloučeno, aby se při posuzování významu závažnosti přestupku mohlo vycházet pouze ze zákonem nedefinovaných kritérií.

Lze sice připustit, že odůvodnění je v otázce hodnocení poškozeného zařízení poněkud strohé, nikoli však co do podstaty nesprávné. Poškozené plynovodní potrubí bylo typu DN 50 a představovalo středotlaký plynovod zásobující několik koncových zákazníků. Plynovody

se podle tlaku dělí na nízkotlaké, středotlaké a vysokotlaké, přičemž toto dělení se následně projevuje např. i při stanovení šíře ochranných pásem (srov. § 68 odst. 2 energetického zákona). Vyšší tlak plynovodu znamená větší přepravní kapacitu, což samo o sobě znamená, že má takové zařízení v oblasti plynárenství větší význam, nežli plynovody nízkotlaké či plynovodní přípojky. Pokud správní orgán uvedl, že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a technickým požadavkům, bylo by vhodnější uvést, že podléhá požadavkům přísnějším, protože sama jinakost nic nevyovídá o významu plynovodu.

Účastník řízení k napadenému rozhodnutí dále namítá, že byl porušen zákaz dvojího trestání. Konkrétně uvádí, že i kdyby byla splněna podmínka jeho odpovědnosti za přestupek, pak nemůže být potrestán s ohledem na § 77 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, jelikož usnesením Okresního státního zastupitelství č. j. [REDAKCE] byl podmíněným zastavením trestního stíhání potrestán jeho zaměstnanec [REDAKCE] (stavbyvedoucí). Uvažování správního orgánu označuje za uvažování na hranici selektivní úmyslné šikany.

Ani tato námitka není důvodná. Zásada *ne bis in idem* znamená, že nikdo nesmí být stíhán a potrestán opětovně pro týž skutek. Uplatnění této zásady je nezbytné za předpokladů, že je dána totožnost osoby, totožnost skutku a pravomocné rozhodnutí ve věci. V tomto směru však nebyla splněna podmínka totožnosti osoby, porušení principu *ne bis in idem* není možné proto, že za tentýž čin byl potrestán někdo jiný. V posuzované věci byla řešena přičitatelnost jednání fyzické osoby (bagristy [REDAKCE] jako zaměstnance subdodavatele) účastníkovi řízení. Nebyla řešena přičitatelnost jednání stavbyvedoucího jako zaměstnance účastníka řízení, nicméně i pokud by tomu tak bylo, pak zjevně účastník řízení opomněl vzít do úvahy § 20 odst. 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého platí, že odpovědností právnické osoby za přestupek není dotčena odpovědnost za přestupek fyzických osob uvedených v odstavcích 1 a 2 (tj. osob, jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě) a odpovědností za přestupek těchto fyzických osob není dotčena odpovědnost právnické osoby za přestupek. Toto ustanovení je obdobou § 9 odst. 3 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení obsahuje úpravu tzv. souběžné odpovědnosti fyzické osoby, v jejímž smyslu existuje souběžný samostatný a nezávislý odpovědnostní vztah odpovědnosti právnické osoby za přestupek k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek, kdy každý ze subjektů odpovídá za celý způsobený následek.

Splněna ovšem není ani podmínka totožnosti skutku, který představuje určité jednání v místě a čase, včetně jeho následku. Zatímco ohledně posuzovaného přestupku spočívá skutek v provádění zemních prací, které vedly k poškození plynovodu, v případě řešeného trestného činu spočívá skutek v zadání provádění výkopových prací.

Účastník řízení v rámci rozkladu konečně uvedl, že namítá podjatost Energetického regulačního úřadu, přičemž v tomto kontextu poukázal především na zcela nesprávné a nepřezkoumatelné právní hodnocení případu spolu s šikanózním přístupem v oblasti dvojího trestání.

Tuto námitku účastníka řízení nelze po obsahové stránce hodnotit jako námitku podle § 14 správního řádu. Předně účastník řízení namítá podjatost celého správního orgánu, nikoli pouze konkrétní úřední osoby (či úředních osob). Správní orgán (správní úřad) je trvalou organizační jednotkou, která byla zřízena jako vykonavatel veřejných úkolů, nejedná se o osobu v právním slova smyslu. Vůči správnímu orgánu tudíž nelze uvažovat o podjatosti, ta může být

vyvozována pouze ve vztahu ke konkrétním úředním osobám. Námitka nicméně nebyla formulována ani jako námitka systémové podjatosti, kterou se rozumí situace, kdy v řízení existuje tzv. „systémové riziko podjatosti“, které plyne z toho, že všechny úřední osoby jsou v zaměstnaneckém či jemu obdobném poměru k subjektu, jehož zájmy mohou být v řízení dotčeny (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 89/2010-19 ze dne 20. listopadu 2012).

Navrhovatelova námitka je dále zcela nekonkrétní a velmi obecná. Podle § 14 odst. 1 správního řádu platí, že každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Z uvedeného vyplývá, že k vyloučení úředních osob pro podjatost je třeba identifikovat vždy určitý konkrétní zájem na výsledku řízení, kvůli kterému je možné pochybovat o nepodjatosti. Účastník řízení žádný takový konkrétní zájem neidentifikoval, v rámci námítky nijak nespécifikoval, z čeho by vyplývaly jakékoli pochybnosti o nezaujatém přístupu úředních osob k posuzování řešení a rozhodování ve věci, i proto nelze námitku hodnotit jako námitku podle § 14 správního řádu.

Z námítky účastníka řízení je patrná spíše nespokojenost se samotným meritorním rozhodnutím ve věci, ze které tak vyvozuje šikanózní přístup správního orgánu. Výtky účastníka řízení k právním závěrům správního orgánu spadají do rámce posuzování zákonnosti napadeného rozhodnutí, vyvozovat z nich jakoukoli zaujatost je samo o sobě nedostatečné, pokud účastník řízení nepřipojí konkrétní tvrzení, ze kterých by vyplývaly alespoň určité pochybnosti o nestrannosti úředních osob a ze kterých by bylo možno identifikovat konkrétní zájem na výsledku řízení. Rada proto námitku účastníka řízení hodnotí jako nedůvodnou, ze své podstaty jako účelovou, neboť se jí účastník řízení snaží spíše vyjádřit obecnou nespokojenost s rozhodováním správního orgánu, potažmo všech státních orgánů.

Rada závěrem doplňuje, že přistoupila ke změně výroku I. napadeného rozhodnutí, a to ve smyslu upřesnění části výroku týkající se činnosti, při které bylo poškozeno plynárenského zařízení. Změnou výroku dochází ke konkretizaci jednání, kterým účastník řízení prostřednictvím osoby, jejíž jednání je účastníkovi řízení přičitatelné, naplnil skutkovou podstatu přestupku, z jehož spáchání byl uznán vinným. Uvedená změna představuje pouze upřesnění výroku, aniž by došlo k rozšíření rozsahu trestní odpovědnosti účastníka řízení či rozšíření předmětu řízení, je proto v souladu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu a neporušuje zákaz *reformatio in peius*. Podle názoru Rady je namístě s ohledem na skutkový stav věci (podíl více subjektů na spáchaném následku) přesněji vymezit, jakým jednáním došlo ke spáchání přestupku účastníkem řízení. Vzhledem k tomu, že jinak Rada shledala napadené rozhodnutí zákonným, ve zbytku rozklad zamítla a rozhodnutí potvrdila.

VI. Závěr

Po přezkumu napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí vychází z řádně zjištěného skutkového stavu, bylo vydáno v souladu s právními předpisy, konkrétně s energetickým zákonem, a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah

správního rozhodnutí, neboť v něm byly v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu uvedeny důvody výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Rada sice shledala určité nedostatky v odůvodnění, ty je však nicméně možné odstranit v rámci tohoto rozhodnutí, neboť napadené rozhodnutí jako takové jinak ob stojí. Podklady obsažené ve spise jsou dostačující ve vztahu ke zjištěnému skutkovému stavu a právní argumentace v tomto rozhodnutí je pouze doplňující, není nijak v rozporu s tím, co již bylo uvedeno v napadeném rozhodnutí. V tomto smyslu je tak možné se vypořádat s námitkami odpůrce vznesenými v rámci rozkladu a zároveň doplnit odpovídající argumentaci.

Rada rozhodla o zastavení řízení o žádosti účastníka řízení o nařízení ústního jednání a zrušení napadeného usnesení podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, neboť se tato žádost stala zjevně bezpředmětnou, dále rozhodla o změně výroku I. napadeného rozhodnutí za účelem jeho upřesnění, neboť neshledala popis uvedený ve výroku prvostupňového správního rozhodnutí dostatečný ve smyslu požadavků kladených na výrok rozhodnutí o přestupku, ve zbytku pak rozhodla o potvrzení napadeného rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

LESING plus, spol. s r.o., prostřednictvím